

مداخله برای پیشگیری از سوء مصرف مواد و خشونت

در نوجوانان با استفاده از کامپیوتر

سوء استفاده از مواد و خشونت، سلامت بسیاری از جوانان آمریکایی را تهدید می‌کند، به خصوص افرادی که وضعیت اقتصادی مطلوبی ندارند، بیشتر در معرض خطر می‌باشند. با وجود اقدامات مناسبی که تا به حال در این زمینه صورت گرفته، هنوز یک روش علمی و مفید برای مداخله و پیشگیری از سوء مصرف مواد و خشونت در کودکان در معرض خطر پیدا نشده است. یکی از روش‌های جدید استفاده از نرم‌افزارهای تعاملی (interactive) کامپیوتری است. این مطالعه، یک مداخله کامپیوتری در زمینه پیشگیری از سوء مصرف مواد و خشونت را ارزیابی می‌کند. شرکت کنندگان در این مطالعه، ۱۸۹ کودک نوجوان ۷-۱۵ ساله بودند که خانواده‌های آنها از نظر اقتصادی زیر خط فقر قرار داشتند. این افراد به صورت تصادفی در سه گروه (۱) مداخله کامپیوتری؛ (۲) مداخله معمولی و (۳) بدون مداخله قرار گرفتند. مداخله کامپیوتری بر اساس داده‌های متمرکز بر آن گروه و شیوه مداخله ارائه اینترنتی بود. نرم‌افزار آموزشی پیشگیری از خشونت و سوء مصرف مواد در زمینه سکانس‌های ۴ مرحله‌ای حل مسئله (problem solving) قرار داشت. محتوای مداخله معمولی و سنتی مانند مداخله کامپیوتری بود. در این روش، آموزش مهارت‌های حل مسئله برای پیشگیری از سوء مصرف مواد و خشونت از طریق ایفای نقش (role playing) گروه همسالان و با راهنمایی کارکنان آموزش دیده انجام می‌شد. نتیجه مداخله با پرسشنامه‌ای که نگرش رفتار و راهکارهای

کنترل خشم و سوء مصرف مواد را می‌سنجید، ارزیابی شد. این پرسشنامه هم قبل و هم بلافاصله بعد از مداخله به کودک یا نوجوان داده می‌شد. داده‌های این مطالعه نشان داد که هم مداخله معمولی و هم مداخله کامپیوتری در دوری نوجوانان از مشکلات خشونت و مصرف مواد نقش دارند، اما چون مداخله تعاملی کامپیوتری برای نوجوان جذاب‌تر است و به منابع توزیع اطلاعات کمتر نیاز دارد، تأثیر و ماندگاری این روش بیشتر از روش مداخله سنتی و معمولی بود. هرچند که هر دو روش مداخله دارای اثر پیشگیری‌کننده بودند، ممکن است به علت دسترسی بیشتر و ارزان بودن، روش کامپیوتری برای این افراد قابل استفاده‌تر باشد. این مطالعه مداخله برنامه‌های رایانه‌ای را در سایر زمینه‌ها تشویق می‌کند که به دلیل محدودیت‌های متعدد این مطالعه، نیاز به پژوهش‌های بیشتر دارد.

Schinke, S.P., Di Noia, J., & Glassman, J.R. (2004). Computer – mediated intervention to prevent drug abuse and violence among high – risk youth. *Addictive Behaviors*, 29, 225-229.

ترجمه و تلخیص: دکتر علی فرهودیان